

Ze sborových akcí

Ne	16. 5.	9:30	bohoslužby, Petr Sláma
Út	18. 5.	14:30	setkání starších věkem
Út	18. 5.	19:00	ekumenická biblická hodina s br. prof. Pavlem Filipim
Čt	20. 5.	19:00	biblická hodina pro začátečníky, Ester Čašková
Čt	20. 5.	19:30	Setkání nejen střední generace – Filip Krupička na téma Mají pověry místo v křesťanství?
So	22. 5.		úklid kostela
Ne	23. 5.	9:30	Svatodušní neděle, Ester Čašková, VP, sbírka na Diakonii
Po	24. 5.	18:00	ekumenické setkání u sv. Ludmily, káže E. Čašková a br. Jonczy
Út	25. 5.	14:30	setkání starších věkem
Ne	30. 5.	9:30	bohoslužby na závěr synodu
Čt	3. 6.	19:00	ekumenické setkání s Večeří Páně podle Limské liturgie v Korunní 60, 1. patro
Ne	6. 6.	9:30	bohoslužby, Ester Čašková
Út	8. 6.	19:00	schůzka hospodářské komise
Čt	10. 6.	19:00	schůze staršovstva (první schůze nově zvoleného staršovstva)
So	12. 6.		výlet na Říp a do Krabčic
Ne	13. 6.	9:30	bohoslužby, Ester Čašková, slib presbyterů, křest
Ne	20. 6.	9:30	bohoslužby, Ester Čašková, VP
Ne	27. 6.	9:30	bohoslužby, kazatel bude upřesněn

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Hrozen vinohradského evangelického sboru vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakční kruh tvoří Matěj Cháb a Jana Šarounová. Jazykové korektury: Jana Šarounová.

Tiskovou verzi programem L^AT_EX 2_ε připravuje Jan Mach, internetovou Jan Šaroun. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy pošlete na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné.**

Číslo 107/květen 2010

<http://vinohrady.evangnet.cz/hrozen>

Na výletě v Brdech

Obsah

Hřích nám už nevládne	2
Jak šel život	5
Slova, slova slova XI.	7
Výlet do Libčic	8
Za laskominami do Malé Hraštice	9

Hřích nám už nevládne

Kázání Olgy Navrátilové na Vinohradech 25.4.2010

Ř 6,1–14 ¹ *Co tedy máme říci? Že máme dále žít v hříchu, aby se rozhojnila milost?* ² *Naprosto ne! Hříchu jsme přece zemřeli – jak bychom v něm mohli dále žít?* ³ *Nevíte snad, že všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrt?* ⁴ *Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom – jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce – i my vstoupili na cestu nového života.* ⁵ *Jestliže jsme s ním sjednoceni, protože máme účast na jeho smrti, jistě budeme mít účast i na jeho zmrtvýchstání.* ⁶ *Víme přece, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby tělo ovládané hříchem bylo zbaveno moci a my už hříchu neotročili.* ⁷ *Vždyť ten, kdo zemřel, je*

vysvobozen z moci hříchu. ⁸ *Jestliže jsme spolu s Kristem zemřeli, věříme, že spolu s ním budeme také žít.* ⁹ *Vždyť víme, že Kristus, když byl vzkříšen z mrtvých, už neumírá, smrt nad ním už nepanuje.* ¹⁰ *Když zemřel, zemřel hříchu jednou provždy, když nyní žije, žije Bohu.* ¹¹ *Tak i vy počítejte s tím, že jste mrtvi hříchu, ale živi Bohu v Kristu Ježíši.*

¹² *Nechť tedy hřích neovládá vaše smrtelné tělo, tak abyste poslouchali, čeho se mu zachce;* ¹³ *ani nepropůjčujte hříchu své tělo za nástroj nepravosti, ale jako ti, kteří byli vyvedeni ze smrti do života, propůjčujte sami sebe a své tělo Bohu za nástroj spravedlnosti.* ¹⁴ *Hřích nad vámi už nebude panovat; vždyť nejste pod zákonem, ale pod milostí.*

na jeho kázání o ničím nepodmíněné milosti, kterou Bůh nabízí každému člověku. Na jejich rýpavé otázky odpovídá Pavel jasně a zřetelně: Ne. V žádném případě. Pokud se takto tážete, tak jste vůbec nepochopili, o čem je evangelium.

Máte totiž za to – vysvětluje Pavel svým posluchačům – že evangelium je něco, co jde zcela mimo vás. Vyslechnete si sice, že se už nemusíte obávat, že by se cokoli mohlo stavět mezi vás a Boha. Jinak ale zůstává vše při

Milé sestry a milí bratři,

když je Boží milost zadarmo, není potom naprosto jedno, jak jednáme? Víme, že Bůh odpouští – není proto lhostejné, zda se snažíme žít podle Božích zákonů, nebo zda všechny pokusy vzdáme? Vždyť nakonec jsme všichni hříšní a jinak žít neumíme. Nebo ještě vyhrčeněji, dovedeno do absurdních závěrů: Máme snad setrvat i nadále v hříchu, aby se Boží milost mohla o to více projevovat?

Takto reagují Pavlovi posluchači

Adopce na dálku

Je tomu už 6 let, kdy jsme se stali kolektivním rodičem tehdy 13-tiletému chlapci z Ugandy. George Kasule díky naší pomoci mohl dokončit základní školu, složit celostátní zkoušky a pokračovat ve studiu na střední škole. Po dalších čtyřech letech studia úspěšně složil zkoušky tzv.O-level a obdržel certifikát, který mu umožňuje dostat kvalifikovanou práci (Uganda Certificate of Education). Po celou tu dobu díky naší podpoře dostával nejen školní pomůcky, školní uniformu, ale také základní zdravotní péči a především možnost chodit do školy.

V letošním roce dostal nabídku pracovat jako tesař ve firmě, která vyrábí nábytek. Mohl sice pokračovat ve studiu dál, ale je celkem pochopitelné, že se chtěl postavit na vlastní nohy, vždyť jeho rodiče se starají ještě o další děti nejen vlastní, ale také děti svých příbuzných, kteří zemřeli.

Na nástěnce si můžete prohlédnout dopis s poděkováním

všem, kteří se k adopci připojili, a také poslední školní zprávu. Díky za vaši finanční pomoc a modlitby. Nezbyvá než přát Georgeovi, aby vše, co se naučil, mohl v životě využít a uplatnit.

V současné době tedy podporujeme holčičku Kalpanu z Indie a rádi bychom co nejdříve adoptovali další dítě. Budu vás i nadále prostřednictvím Hroznu a nástěnky informovat o všech novinkách. Připomínám, že dar na adopci je zcela dobrovolný a podobně jako salár je možné odepsat jej z daní. Archová sbírka probíhá po celý rok, arch najdete v kanceláři sborové sestry. Stále je také možné posílat dar bankovním převodem, variabilní symbol je 66021 a vaše členské číslo.

Díky všem, kteří vytrvale zůstáváte kolektivním adoptivním rodičem. Chce-li se připojit někdo nový, budeme moc rádi.

Jana Fučíková

Výzva

Tvůrci publikace Cesta církve 1945–1989 shánějí pro přípravu 2. dílu kontakty na laiky, kteří byli v těchto letech kvůli své víře perzekvováni. Pokud byste na příběh svůj či někoho známého chtěli upozornit, pište na email pav.hlavac@seznam.cz nebo kontaktujte synodní radu.

svou zdatností. Všechny děti šlapaly statečně a délku trasy příliš nekomentovaly – snad kromě občasných stížností na bolavé nožičky. Odměna však stála za to – dortů, koláčků, zákusků a různobarevných bonbónů bylo tolik, že někteří dospělí si raději vybrali pivo a utopence.

jaš

starém. Byli jste dokonce pokřtěni – ale nechápete, co křest znamená.

Nepochopili jste totiž – říká Pavel – že teď, když už víme o Boží lásce a Božím vítězství nad hříchem a zlem, je vše úplně jinak. Svět už nemůže zůstat takový jako předtím. A to ne proto, že svět sám o sobě by se snad příliš změnil, ale že náš pohled je teď naprosto jiný. Vidíme to, co jsme předtím neviděli – nebo, lépe: smíme vidět jinak.

Jaký byl tedy svět předtím? Byl to svět, který leckdy nedával mnoho příčin k optimismu. Svět, kde často vítězilo naše sobectví. Kde silní neberou ohled na slabé. Kde nevinní trpí a umírají, zatímco pachatelé zla žijí poklidně a nepotrestáni. V tomto světě se dá žít, pokud se člověk příliš nedívá nalevo a napravo a je připraven ke kompromisům. Mnozí se tento svět snaží změnit a částečně se jim to i daří – ale mnohdy to s jejich snahou nebo i s nimi samotnými končí špatně. Ježíše tento svět ukřižoval. Je to svět, ve kterém Bůh mlčí, nebo už je úplně mrtev.

Prázdný hrob ale tento svět radikálně změnil. Bůh promluvil. Nedopustil, aby zlo a smrt měly poslední slovo. Vše, co Ježíš učil, i to, jak Ježíš jednal, Bůh potvrdil. Základy světa spočívají na lásce. Bůh je dobrý a v jeho očích je také svět dobrý a také člověk je dobrý. Náš hřích na tom nic nezmění. Věříme-li ve zmrtnýchvstání Kristovo, víme také, že ve světě už

nevládne hřích, ale Bůh. I když to snad na první pohled není patrné.

Proto smíme vidět svět jinak.

Ovšem nyní, moji milí – říká Pavel – dejte pozor, co z toho plyne za důsledky:

Víme tedy, že hřích a smrt ve světě nevládne – z toho ovšem vyplývá, že nemůžeme žít tak, jako by tomu tak nebylo. Před zlem a hříchem už nemusíme sklánět hlavu, nemusíme se jich bát – jak bychom potom ještě mohli chtít, aby určovaly naše jednání? Hřích ovládal starého člověka. Hřích vítězil ve světě, který nic nevěděl o Kristově zmrtnýchvstání. Bůh však odhalil bezmoc hříchu. Ukázal každému z nás, že držíme-li se pevně jeho lásky, nemá už hřích proti nám šanci. Starý člověk byl spolu s Kristem ukřižován – a nad mrtvým člověkem hřích už nemá žádnou moc. Hřích dokáže pouze ničit a mařit. S tím, co už je mrtvé, si neporadí – jenom Bůh přivádí k životu. Jsme mrtvi hříchu a on je mrtev pro nás. Pravidla, která starému světu i starému člověku hřích vnutil, pro nás neplatí. Pro hřích jsme mrtvi, žijeme nyní s Kristem. Žijeme podle jiných pravidel, podle pravidel Boží lásky.

Jen to domyslete do důsledků, vyzývá Pavel své posluchače: nemyslete, že je potom naprosto absurdní, abychom chtěli i nadále žít podle zákonů starého světa? A Pavla doplňuje jeho pozdější vykladač Jan Zlatoústý, biskup ze čtvrtého století,

názorným příkladem: Když jsme se váleli v bahně a nevěděli jsme o tom, byli jsme spokojeni. Jakmile jsme to ale zjistili – kdo z nás by chtěl v bahně i nadále dobrovolně zůstat? Dříve nás hřích spoutával, vnucoval nám svoji vůli – a my jsme to neviděli. Kristus nám ale přinesl svobodu – a teprve nyní vidíme, jak jsme byli zotročeni. Jsme pokřtěni, říká Pavel, víme o Kristově vítězství – nemůžeme už dále sloužit hříchu. Je proto nesmysl říkat, že je jedno, jak jednáme, když Bůh stejně každému odpustí.

Neznamená to ovšem, že nakonec přeci jen Boží milost není zadarmo? Nedostaneme se tak do nového zákonictví, do strachu z toho, zda jednáme správně či špatně? Zda jsme skutečně odložili starého člověka a oblékli nového? A nebudeme tak posuzovat i naše bratry a sestry? Nepřináší křesťanství pouze nové, přísnější nároky na náš život a jednání? I na život a jednání druhých?

Ne, milí bratři, milé sestry, není tomu tak. Stará měřítko, podle kterých byl člověk posuzován, už neplatí a v těch nových se už s hříchem nepočítá. Vždyť právě zákonictví znamená, že nám stále vládne hřích a smrt. Hřích nám vládne tehdy, když na sebe i na druhé pohlížíme podle toho, nakolik jsme schopni dostát vysokým požadavkům kladeným na náš život. Pak totiž sebe i druhé soudíme vždy také s ohledem na náš a jejich hřích. A dáváme potom

hříchu zelenou, aby vztahy mezi námi, druhými a Bohem ničil ve chvíli, kdy my nebo druzí selžeme. Jedinou cestou ven je zkusit se dívat na Boha, sebe i druhé jinak.

Bůh nám ukázal, že už nic nemůže vstoupit mezi něj a nás. Nemusíme mít tedy z Boha strach. Vztah Boha ke mně nemohou ovlivnit ani moje výkony, ani moje úzkostlivá snaha jednat tak, abych před Bohem obstála, stejně jako moje selhávání a slabost. Bůh nenechá můj hřích, strach, bezradnost, sobectví – jakkoli jsou veliké – aby Bohu i mně vládly. Bůh už pro nás nemusí být hrozící soudce, ale milující otec.

Vidím-li jinak Boha, mohu vidět jinak i mě samotnou. Nemusíme už zavírat oči před tím, jací jsme. Nemusíme se činit sami před sebou lepšími. Můžeme si přiznat, že často selháváme. Že nedokážeme ze sebe vystoupit ven k druhému. Že nás zmáhá únava, strach, občas také zášť, škodolibost, závist, snad i nenávisť. Můžeme tak učinit právě proto, že víme, že nám náš hřích už nevládne. Už před ním nemusíme utíkat. Jsme-li v Božích očích spravedliví, náš hřích, který nám i nadále občas pořádně zaneřádí naše vlastní nitro, je bez významu.

Vidím-li jinak Boha i mě samotnou, vidím pak jinak i druhé. Nemohu si už nechat zkazit můj vztah k nim hříchem, jejich či mým. Máme odpouštět a sami smíme odpuštění

Za laskominami do Malé Hraštic

Ještě v hluboké zimě přinesla Jasna Krupičková na staršovstvo výstřižek z novin, který popisoval různá lákadla cukrárny nedaleko Mníšku pod Brdy. Jasna nám cukrárnu osobně a s nadšením doporučila – i naplánovali jsme tam na jaro výlet s dětmi.

Vyrazili jsme v počtu cca 20 po bohoslužbách s tím, že konzumaci dortíčků musí předcházet sportovní výkon. Původně zamýšlená pětikilometrová trasa se natáhla na bezmála deset kilometrů – ne snad, že bychom zabloudili, ale při

plánování jsme s Jarmilou využily pouze (ne)kvalifikovaného hrubého odhadu, za což jsme byly přítomnými muži hojně kritizovány a konfrontovány s moderní technikou. Za pomoci GPS, satelitů, lišejníků na stromech a mnoha dobrých rad jsme nakonec absolvovali nekoordinovaný sesun ze stráně a přebrodili potok, abychom šťastně a včas dorazili do cukrárny.

Cestu s přehledem zvládl nejmladší účastník Vítek (který měl však výhodu kočárku) i nejstarší Olga, která nás všechny udivovala

Výlet do Libčic

Když jsem se Jendy ptala, co by mu udělalo radost, řekl, že jízda vlakem do Libčic. A tak jsme jeli – Jenda F., Olga L., Bětka K. a já, skupinka poněkud nesourodá, věkové rozpětí od 4,5 do 80 let. Jenda nás vedl neomylně k evangelickému kostelu – jednu dobu tam chodil na bohoslužby. Zavonili jsme na místní faře. Sestra farářka Rotkovská nám otevřela kostel a prohodili jsme pár slov.

Jenda nás pak vedl k velkému koupališti, které bylo překvapivě nahoře nad městečkem. V místní putyce – ano putyce – jsme dobře poobědvali a vydali se po levém břehu

Vltavy po proudu do Dolan. Byla polovina dubna, ještě studené jaro, Běta na železničním náspu natrhala kytici modřenců pro maminku. Při cestě byly kladiny, hrazdy a šplhadla. Olga s Bětou začaly na nich skotačit a Jenda to vše s chmurami pozoroval. Po pěti kilometrech jsme došli do Dolan a hned nám jel vlak na Masarykovo nádraží.

Řekli jsme si, že v červnu výlet zopakujeme, ale raději tak, abychom stihli bohoslužby a pěkně si zaplavali na zdejším koupališti. Kdo chce, může se přidat – plavky, ručník a svačinu s sebou.

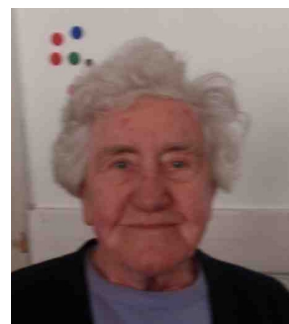
Jasna Krupičková

přijmout. Teď už nejde druhé soudit. Pokud je soudíme, dáváme zvítězit hříchu, který tak staví mezi ně a nás nepřekonatelnou zeď. Často, pravda, jsou naše vztahy narušeny, nejsme si schopni navzájem odpustit či překonat vzájemné antipatie – ale máme vědět, že to tak nemusí a nemá být. A právě tento nový pohled mění nás samotné, druhé lidi i svět, v němž žijeme. Neděje se tak jakoby mávnutím kouzelného proutku, ale pozvolna. Ani křest, ani přiznání se k Bohu a Ježíši Kristu neznamena, že bychom byli najednou jiní, lepší. Ale víra v to, že ve světě přes všechno vnější zdání nezvítězí zlo a hřích, že

nad tím vším stojí dobrý a milostivý Bůh, nám dává odvalu a naději jednat a žít jinak.

Zlo a hřích nás vždy znovu dostihují, přepadávají a ničí, ale my se jich nemusíme bát. Můžeme se k nim postavit čelem. Dáblovi se můžeme spolu s Lutherem směle smát do očí. A to i při vědomí, jak mnoho škody hřích a zlo ve světě napáchaly a stále páchají. To není laciný optimismus a lehkověrná naivita, to je naděje čerpaná z toho, že Bůh vzkřísil Ježíše Krista z mrtvých. A že já, druzí i celý svět máme na tomto vzkříšení podíl. Amen.

Jak šel život

Věrnou členkou našeho sboru a pravidelnou návštěvnicí nedělních shromáždění je i sestra Františka Pospíšilová.

Sedává ve čtvrté lavici vpravo a je

obdivuhodné, jak stále krásně zpívá. Vždy, když slyším její krásný zpěv za mnou, mám radost a zpívá se mi ještě lépe. Připravila pro mě pár poznámek, nechtěla moc o sobě povídat s tím, že není co. Myslím si však, že měla velice bohatý život, v němž se odrážejí i naše dějiny a politická situace. Její velkou láskou je hudba, zejména zpěv, a tak je velice ráda, že může navštěvovat pravidelné koncerty u nás v kostele.

Narodila se v roce 1917, tedy koncem první světové války. Jejím rodištěm je Valašsko pod Radhoštěm. Byla pokřtěna v Střítežském

evangelickém sboru. Její otec, dvojnásobný vdovec, měl 15 dětí. Z těchto sourozenců žije již je ona. Maminka pocházela z Velké Bystřice

a velmi si považovala, že byla konfirmována na Hrubé Lhotě bratrem farářem Janem Karafiátem. Sestra Františka říká, že to je už dávno a že ten život nebyl lehký, a tak na tuto dobu moc nevzpomíná. Ve 14 ti letech byla přijata na práci k Baťovi ve Zlíně, pracoval tam již také její bratr, takže internát a práci zvládala lépe. Bratr byl také varhaníkem v českobratrském sboru ve Zlíně a vedl pěvecký sbor v tomto kostele. Tam také s ním chodila zpívat. Následně bratr kvůli nemoci odešel do Napajedel a působil jako varhaník ve sborech okolo Uherského Hradiště.

Po dvou letech práce u Bati ve Zlíně odešla sama do Brna, kde se učila 3 roky na dámskou krejčovou. Nakonec v Brně zůstala 17 let, bydlela v Židenicích. Během této doby navštěvovala sbor v Židenicích, chodila do sdružení mládeže a zejména do tamního pěveckého sboru. V Brně také prožila válku, přečkala frontu a po válce si zařídila malý salón pod Špilberkem – měla tam 4 dívky. Dlouho se však ze svého salónu netěšila, přišel jiný režim a samostatně už nešlo pra-

covat. Provdala se a přestěhovala se s manželem do Prahy, kam byl přeložen. Narodily se jim 2 dcery, obě byly ve vinohradském sboru konfirmovány, jedna br. farářem Lubomírem Moravcem, druhá br. farářem Bohuslavem Otřísalem. Po celou dobu všichni navštěvovali vinohradský sbor a ona sama léta chodila do pěveckého sboru vedeném br. Kantorkem a br. Cofalem. Měla velkou radost, že v této době, tak složité pro církev, sbor dostal nové varhany, které však pak dlouho splácel. Moc ráda na dobu v pěveckém sboru vzpomíná.

Obě dcery se provdaly do zahraničí na Západ. Manžel jí zemřel před 10 lety. Jí pak, jak říká, zůstal evangelický sbor, kde v kruhu především starších členů nalézá porozumění a lásku. Ví, že dcery ji navštěvují a ona sama si ještě troufne na cestu do Švýcar. I když jí občas něco zabolí, hlásí se nemoci a omezuje ji chození o berlích, vyznačuje z ní pohoda a láska. Přejeme jí, aby nadále ve sboru nalézala porozumění a lásku, a pokusíme se s pomocí Boží tuto atmosféru společně ve sboru vytvářet.

Jana Tomková

Slova, slova, slova XI.

Kněz

Hodni by byli mrskanie, . . . , jež mluvie odpoly česky a odpoly německy, říekajíc knedlík za šišku. (J. Hus). Ne, nebojte se, kněz nemá s knedlíkem nic společného. S tou němčinou však již ano. I s tím, že někteří začali „kněžie za jerjeje nebo svaštennikъa říkati“, a tak se kněží tímto jazykovým posunem přesunuli ze stolic světské moci před oltáře kostelů nebo církví. Slovo samotné se zabydlelo s největší pravděpodobností již v praslovanštině, kam přišlo z oné výše zmíněné němčiny, tehdy ještě hodně středověké. A že nebylo v té době takových obhájců českého jazyka, jakým byl Jan Hus, zabydlelo se asi rychleji nežli ten „knedlík“. Kořeny má „kněz“ v starohornoněmeckém slově „kunig“, o jehož původním významu se toho mnoho neví, zatímco o jeho dalším vývoji směrem k našim časům toho víme přece jen více. Všechny výrazy pro „krále“ mají v germánských (a mnoha jiných) jazycích právě tohoto „společného předka“ nebo některého z jeho

příbuzných. Je možné, že stejně jako slovo „kostel“ přešlo slovo „kněz“ do církevní mluvy právě v dobách, kdy křesťanství sídlilo na hradech a v očích našich předků bylo hlášáno „pány“. Jisté je, že slovo samo až do patnáctého století bylo v Čechách používáno pro označení vladaře či pána (nikoliv ale krále – když zkusíte říci dvacetkrát rychle za sebou Karel, Karel, Karel . . . , pak porozumíte tomu, jak se „král“ ocitl v našem jazyce. Ten Karel nebyl ale Karel ledajaký, leč byl to Karel Veliký, král Franků). Až s ústupem staroslověnštiny, která pro kněží měla již zmíněné výrazy *svaštennikъ* a *jerjeje*, se do církevního slovníku dostal kněz, tak jak jej známe dnes. Reformace, asi vědoma si problematice náplně slova samého, postupně ponechala kněží církvi římské a svým důrazem na výklad Písma postavila v čelo reformovaných nebo protestantských sborů kazatele.

mch